

MESUD ISLAMOVIĆ – MEDO GORANIN

Banja Luka, 24.10.1926. – Bihać 2002.

VJETROVI U OČIMA DUŠE (Izabrani stihovi)

U povodu 35.godišnjice književnog rada

Bihać, 1986.godine

BILJEŠKA O PISCU

Mesud Islamović rođen je u Banjaluci, gdje je poslije završene osnovne škole izučio krojački zanat i završio nižu gimnaziju, srednju ekonomsku školu. Diplomira je na VPŠ, grupa SH jezik jugoslovenske književnosti i istorije. Od osme godine života počinje da radi kao kolporter, nosač, sudopera po ašćinicama, kafanami i slastičarnicama, ulični prodavač sladoleda, boze, šećerlema. Bio je krojački šegrt, krojački radnik, trgovački pomoćnik, vaspitač, korektor, stručni saradnik u SIZ-u kulture, a potom je proveo 12 godina kao organizacioni sekretar Udruženja književnika SR Bosne i Hercegovine – Podružnica u Banjaluci. Dao je otkaz na radno mjesto sekretara 1.11.1986. Od tada ima status slobodnog umjetnika.

Bio je jedan od osnivača prve literarne sekcije pri KUD-u "Veselin Masleša". Jedan je od pokretača lista "Mladi Krajišnik" 1953. I časopisa "Korjen" 1955. te biblioteke "Izvori".

Jedan je od osnivača Podružnice Udruženja književnika BiH u Banjaluci, čiji je bio i prvi sekretar (1974).

Objavljuje pjesme i priče od 1954.godine po raznim listovima i časopisima.

Objavio je pet knjiga pjesama:

1. IGRE VREMENA, 1956.
2. MOSTOVI U OČIMA, 1959.
3. GLASAM ZA LJUBAV, 1963.
4. POZDRAV, 1968.
5. VODODERINE SNA, 1971.

Objavio je tri romana:

1. MAHALA, 1973.
2. DAIRA, 1980.
3. SIRAT – ĆUPRIJA, 1986.
4. BEDR I MAG (roman) nalazi se u štampi.

Za štampu je pripremljen i roman: GORANI I ČARŠIJA.

Na konkursu Udruženja književnika SR Bosne i Hercegovine – Podružnica Banjaluka, dodjeljena mu je Godišnja nagrada Podružnice 1984.godine za roman “SIRAT – ĆUPRIJA” (u rukopisu).

Dobitnik je SREBRNE PLAKATE I DIPLOME, koju mu je dodjelila Samoupravna Interesna Zajednica Kulture Banjaluka za višegodišnji stvaralački rad u širenju i afirmaciji umjetničkih vrijednosti i doprinos razvoju kulture u socijalističkoj zajednici.

Godine 1961.godine dobio je nagradu grada Banjaluke “Veselin Masleša” za knjigu “MOSTOVI U OČIMA”.

Bijanec i Buka

Izbor stihova prevedenih na goranski

... ako si gi zabrajf babovci će bideš zabrajen.

NAPOMENA

Kada sam odlučio da načinim izbor pjesama i prevedem ih na goranski jezik bio sam ponesen ljubavlju, a svjestan rizika. Kažem rizika, jer goranski jezik se koristi samo među Goranima koji žive u Gori. Goranski jezik su koristile starije generacije Gorana, koji su bili gurbetčije i tako prenijeli dio maternjeg jezika u svijet. Goranski jezik se vremenom gasio u urbanim sredinama i do današnjeg dana se gasi.

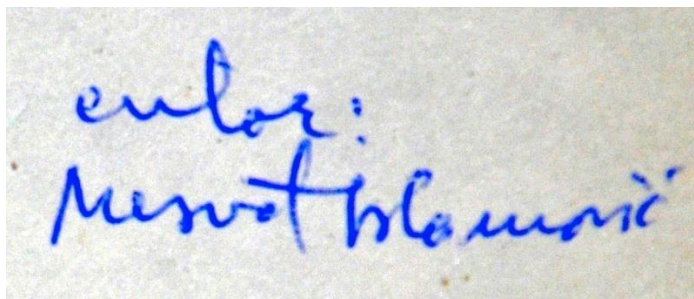
Imao sam čast i ponosan sam što sam imao priliku da učim od predaka Gorana, gurbetčija, život. Ostale su mi u srcu te oči pune nostalgije. Žive u meni Gorani, selepdžije, bozadžije, halvadžije i šećerlamadžije, koji su sa sobom dovodili i svoju djecu, pa tako i ostala u tužem svijetu.

Neki se nikada nisu mogli vratiti u Goru, pa su zasnovali pretežno sa gorankama brak i tako ostavljali gorančice po Bosni i cjelom svijetu.

Moja ljubav i obaveza su jače od poznavanja ovog jezika, pa sam i tako preveo ove pjesme. Goranski pisani riječnik ne postoji, a nije mi poznato da li postoji kakav jezički priručnik. Zato se, ovom prilikom zahvaljujem Hatidži, Sadiku i Šemi koji su mi pomogli da se obogatim sa nekoliko riječi više, koje sam i zaboravio.

Molim Gorane i sve poznavaoce goranskog jezika da mi ne zamjere i ne uzmu za zlo... Dobronamjerno sam pokušao. Sigurno sam naškrinuo vrata svijeta ljepoti i muzikalnosti goranskog jezika, koji će živjeti, kao što žive i njegovi Gorani ...

Pjesme pod naslovima "BIJANEC I BUKA" i "SON GORANA" nisu prevodi. Napisane su izvorno goranskim jezikom. Moj pokušaj neće, nadam se štetiti, ni meni ni drugima da pokušaju upoznati i otkriti ljepotu goranskog jezika. Sav moj pokušaj je neznan i skroman, ali je iskren sa željom da bar malo pridonese i ukaže na život gorana i život njihovog jezika ...

entor:
Mesut Blažević

BIJANEC I BUKA

Ajnuru Islamoviću

Svi mui babovci vekoj gi ispišuaha
Od Bijanec i Buka vo ćimbiler kua
dunja trnaha so svza vo duša skriena
i torba na ramo so brkanlep kromit
i urda
Kaliz so povef sina Bilala
Bilal pa dojde po sina Islama
Mujego babeta Hebila od Kalizojci
Negof babo Islam Kalizoski
go rastajh od Bijanec i Buka
ka nego šo go rastajf negof babo
Bilal Kalizoski koga bif detence
Vo Bosna trnale niz prašnjavi drumoji
so isćepene opanci
Muemu babetu život mu stajf na hrbet
devet zime bez ijeno proleće
So mramoren kamen vo položna
letujeći so detence prva godina
babetu mu ga pretrgnale snaga rabotajeći za lep
take mujego babeta
moj star babo go ostajf samogo vo Bosna

so devet mramorni kameni vo srce
ni grobište ne mu go zapamtif
od želane svekua godina
od samoća
glač
i teška rabota
I jenošte ponatamo ga najde svua sreća vo mlanesta
Goranka od Dokljevcu
Zuhra Dokljeska
Od Gora trnala sihirbaz Raba babova postara sestra
i go omuži najmladotog brata pa se vrna Raba vo
Gora
Visoj Šare, Paštrika i Koritnika da gleda
Take dve gurbetčijske duše vo jeno Goransko
poštuane ostareha
I nas šest gorančinja ne ostajha
vo zemna Bosna
I samo so jena želja nana i babo umreha
zaš svuje selo Borje vo Gora ne go videha
Deneska ostanalo kažujene ka mučna prikazna
i po nekua reč goranska vo duša naša zastanala
kako tenko ga branime baština
kua nam ga sačuvaha babovci do den denešni
Zaš sme se ogrnale so sram i trajenje

Gi slušame kako vikajet i pišujet nihni sme
Zaš ne im kažeme šičar i kusur nesme
Gorani se samo svuji so hubajna so svi
Deneska se i Gorani ovdeka ravnopravni ljudi.

SON GORANA

NAŠINCAM

Vo son da mi se kažete
ve sakam
Vije šo prvo stopalo
gaznahte
na zemna ka beha samo mečke i vukoj
I buke goleme so granke vo nebo
dignate
Zemna so izvori
kako najdohte
I zemna so česte šume
i divljina i kamenliva
Aman be prvi
So kua muka tuje ostanajte
i prag za život
GORANIMA go stajhte
GORA majčica domovina ni ostajhte
Ama ne ni kažahte
Otkede dojdohete i kuji ste
Galiba so sila vo poteraha
i so glava vo torba
vo divlina stignajte

Istoria i kultura vi ga rasturaha
so glač ve moriha
daleko od gradov i reke i domoj
šo ostajhte
Deca deneska vi se rasturene
po cef svet
I nemame vaša kniga pišwana
kakva vi beše rabota
Vo son da mi se kažete
ve sakam
pra-pra-pra čukundedoj
čukundedovi-čukundedoj
a dojdohte so đemije
a ilezohte iz morina
zaš begahte pred sečila
a se sobrahte so sabah vo GORA
Vo son da mi kažete
ve sakam
kolko morina ste preplivale
so tepane
Vo son da mi kažete
ve sakam
od kede sme i koj sme
mije GORANI

GORANI znaeme da sme

ama vije

Vo son da mi kažete

ve sakam

zaš vo GORA begahte

koj narod se vikahte

Vo son da mi kažete

ve sakam

aman be prvi

CVEĆINJA VO OČI DUŠE

Ajlani Islamović – Rakanović

Će ga opustiš misao so oginj srca

vo oči ti se viđi reč

so dah misli

Će go nadariš glas mekotom

duše

Take vo sva godišnja doba

i svekoj tren

noća i denja

Tvuje se oči

duše izvori poverenja

so rodene se obnovuaš

sva vo sve

oko sebe ćibarluk

beharaš

Vo denešni koren

će procvate utrešnji

den

Isvitkavaš so zenice toplina

boja

i miris cvećinja

I sva gledanja će gi

oplemeniš

Oplemenena

Rosama ljubavi

trajne

so svećinja vo oči duše

ĆUPRIJE VO OČI

A viđiš veter gi nasmijaf borinja
s`nce kamenju oči gi ispilo
zemna ne se trese pred tufan
more legnalo na obala da gi čue masline
Zaš se plašiš od vreme vo kue sme dve sokačinja
A si osetila koga som preko svega
postajf izmislene ćuprije dohiđanja
Ti sega si oranica i korene go hraniš so mleko
nese plaši izmislene ćuprije dohiđanja
ne e zabraneno da gi postavam
Ne razmišljaj take glasno
će ti isteče mleko
će go izmoriš prošlost
pokušaj da misliš na dve staze
i zabraj gi muje izmislene ćuuprije

HALALAK

Koga će bideš podaleko od mene ugasnigo oginj vo

oči

Vrzi ga šamija preko crna kosma

Nekuje gledanje da ne zamine vo nah

I te molam teraj celo vreme

vo tvoj glas nešto ima i muje

Traj će mi se nasmijet

jer vo svakoj tvoj laf

me ima po jen deo

A sega ako sakaš će trnem

ŠETAČ

Krnetca oblaci i jena zvezda

noć so reka spiije vo gradska tišina

svee ka mažana košara visilo vo prostor

A nekukjemu šetaču jena crna žena

vo misli sećanja mu gi otčukinja

SVZE

Za jeno zasaj som bila neizvesno

Za jeno hubavo som bila mrtva

Za jena pesna go zaginah sluh

Za jeno insansko ne som žalila

Za jeno igrane umorna som panala

Za jena reč svze som iskipala

Za jeno gledanje gi sasuši oči

RASTANAK

Navleči zastore na đamoj zvezda

neka ravništa ostanu nema

od temnina

probudite gi pakosni smeh veđa

Proslavite ga ovaja noć

Na izvori zasadite trajenje

da ne kažujet kako zamina hubajna

Hubajno izbrisana vo pokret polaska

neka jedina ga zadavi nežnost muih osećanja vo sebe

Utre nejni se svatoj

SOM BIF I KAMEN

Muje se oči tupe dupke vo kamen

i tepanje od vreme se opraha

od nih

Som ostanaf kamen frlen na džada

i zabrajen

Ponekua grebenica će krvari za nekuje želanje

Muje se oči tupe pucanice vo kamen

belki zardai tija nemam s`vza

SOM BIF ĐEMIJA

Me noseha reke vremena

i som postanaf kormilar

Mreža som ga oplef od svuje klepalice

Som faćaf ribe povne zlih želja

Iz oči im som cedif strah

i srce im go sahrani vo strah

A na kraj som go žalif zaginato detinstvo

i zasramen som se suprostajf rekama vremena

SOM BIF I PUT

Me gaznaha noči neispijene
mi gi utisnaha senke slične kalapčicama vo mladost
I snaga da možam da poljam nazać
i da nosim vo jen inaet smeh
Som naučif da se tresem od misli na bura
I kuvet još go imam da razbiram
I hrbet povijen za jeno nevreme pojće
I po nekoj topel laf za mrtve
I još samo senke ostanaha vo kalapčica
Utisnate vo put – mene

SOM BIF I TEMEL

Na mene sazidaha svua radost

Smeh im se crvenif od muji prišoj

Ne znale šo je zapiračka

Som biv vo kuvet nihnih mišića

I svekoj den sme se obličale Oni i Ja

Oni ostanaha sve pojaki

A ja pohubaf čujek vo sebe

SOM BIF I VODENICA

Som imaf vodenica na vrelojna vo krf

I go somleh gorčina života vo glas

So kuvet go pokretah kolo od vodenica

kuje puješe so glas tražeeći

Na tija kolo dozreha pesne za jeno mladuanje

Kolo go vapca so gledanje plaetno

Muji vrelina postanaha slavlje za jena mladost

I deneska som srećen šo znaeše da hodim

SOM BIF I ŽITO

Som bif so kuvet dozreno žito

Vo mene beha čisti plodoj

Svakua godina snaga mi ga kosile

Treska do zemna mi ga povenale

Na kraj ostanahme zemna i ja

So kuvet semenja vo koren

I galiba zaradi tija dohiđaha

Insanska proleća

SOM BIF I ARABA

Mua dva vranca kleštava me vlekoha mene – araba

ga tuarile so oči gladne

Malo im beše a som gi hranif so snaga detinja

I svekoj den beha pogladni

I nekede na čuše vo nof život ostanaha

A mene vo srce mi ostanaha njihne prazne oči

NOSAČI

Nane – za tvua duša

Nosač broj pet ima išćepan palto

oči mu se žedne

Nosač broj tri ima nove kundre

i pesna vo čaša

Nosač broj devet ima arabiće

i hubav broj

Nosač broj đidinajese ima spijenje pod lipa

sekoga e fesef

Nosač broj ima jedan ima bovna deca

i povien hrbet

Nosači najđdne cifre imae golemo imanje

Nosači se hubavi ljudi sa stanica i perona

znajet vozni red

Nosači imae potečene oči

od dvojačke i povratka

Nosači imae smeh čuečen za svekogo

IGRE VREMENA

Babo – za tvua duša

Vetroj se igraha so krpčinja od mue palto

ljudi so nejaka snaga

Ulice mi ga ostajha prišoj po tabani

Skapanica – išareno lice

Proleće – nadanje vo oči

Leto – sreća vo srce

Svakua godina svnivala po jena nada

Jen smeh pocvrsto mi se upif na rila

Svakua godina se cvetalo

nadalo i razmišljalo

Jen den som se nasmijaf

so smeh insanski

PIJANIČKA MREŠKA

Se dubim na vetrometina

so glava vo čaša

baram priča za uteha

Nazdravuvam vo čast dana

Če trnem podaleko

voda

će gi otvorim oči

muhabet nema

Hitajeći vrzujem konop

Pištim kroz noć

Nekede

deca go tražet

babeta

SVE OKO MENE JE I MUJE

Som moraf
i džindžija da bide
i kroz temnina hodot
da hodim
i sabahle vo sebe
da sabajlujem
i so hubajna prirode
som se hranif
i nikoga ne ostanah
sam

UTRE

Utre će trneš da ga spališ draž

će ga sahraniš vo jeno bunovanje

Utre će go pokrieš lice so duvak bola

ispod nego da se smeeš

Utre će gi ostajš tragoj sebe fćerašnje

Utre će nabaraš da beše smešno čekanje

toga opet će mi dojdeš da bideme radosni

Utre

Utre nešto mora da bide

nešto GOLEMO...

POVRATAK

Som vratif sve so šo beše roden

so tija i mrem

takof da živim

So početok i kraj

odgovornost som frlif

svekede svemu

praćam selam

DORIJA

Vlečem

upregnut od ka som roden

Roden som na lisje

od toga žfte oči

mi se

Vlečem

zorlajsan da trajem

Trajem

Za jadenje

Tegnem za onja

po njih šo

trnah

Vlečem

Utre će morae

i paradni konji

da vlečet

DENESKA

NIDŽARI

TAIDI

I ELMI

Deneska som reka pesna i pile

Deneska som šapot od hubajna insanska

Deneska som sve

Deneska se muje svitalke palet

Deneska bolke na srce mi zamreha

Deneska ga slavim pobeda insana

Deneska som snce krnetca i zvezda

Deneska som zora hubava i ćibar